

Valsts augu
aizsardzības dienests

2014.gada darbība un 2015.gada plāni

2015.gada 16.marts

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības jomā

Vents Ezers

Augu aizsardzības departamenta direktors

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL Reģistrs

AAL reģistrā 2014.gada sākumā: 335 AAL
+ reģistrēti 25 AAL

- 5 dzīvos organismus saturoši AAL
- 1 mikroorganismus saturošs AAL

- anulēti 23 AAL

AAL reģistrā 2015.gada sākumā: 337 AAL

Reģistrētu AAL atkārtota novērtēšana: 22 AAL

Apstiprināti 146 AAL marķējuma teksti

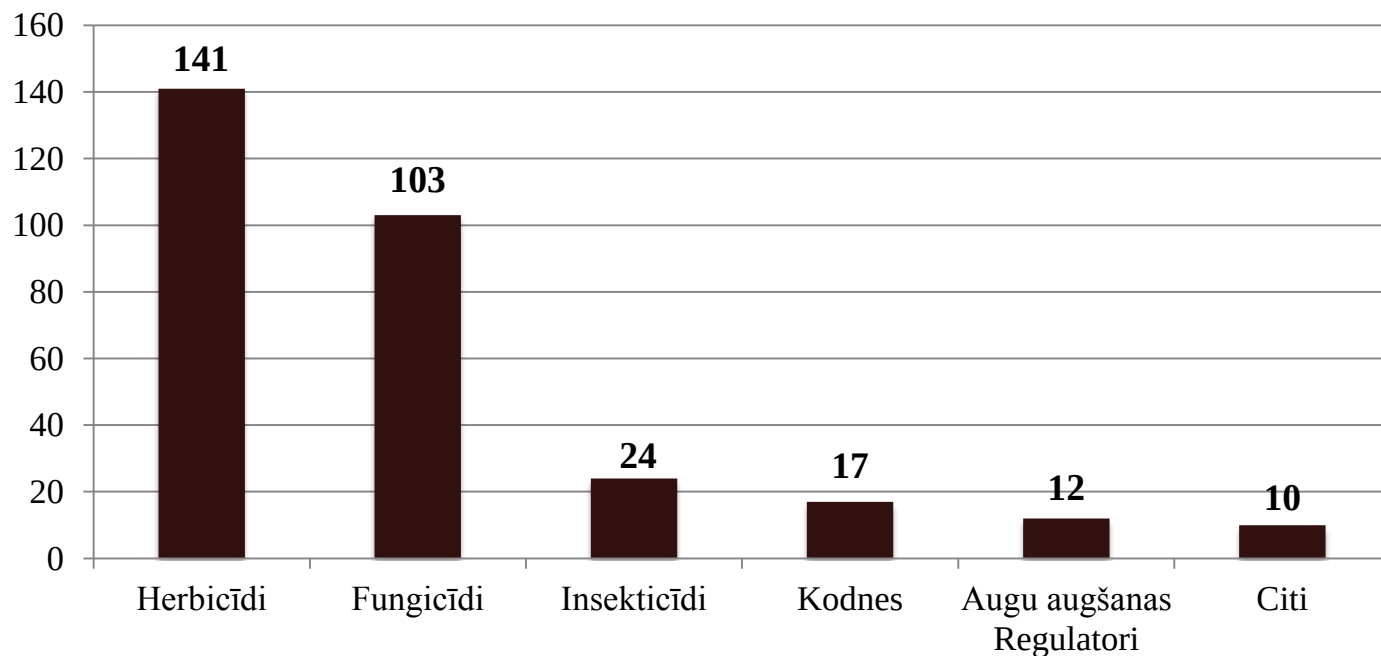
Pieņemti 108 lēmumi par izmaiņu veikšanu reģistrētu
AAL lietošanas nosacījumos vai dokumentācijā

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL Reģistrs

- Ķīmiskie AAL: **307**
- Dzīvos organismus saturoši AAL: **28**
- Mikrobioloģiskie AAL: **2**

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL atļaujas

- Paplašināta darbības joma: 14 AAL
t.sk. 13 AAL reģistrēti mazie lietojumi
Apkopotas audzētāju problēmas par mazajiem
lietojumiem un publicētas www.vaad.gov.lv
- Demonstrācijas izmēģinājumu veikšana: 12 AAL
- Atļauja neregistrēta AAL lietošanai: 10 AAL
- Paralēlā tirdzniecība: 5 AAL

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL pārklasifikācija

Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 1272/2008 (CLP Regula)

- stājas **spēkā 2015. gada 1. jūnijā**
- Marķējumi un iepakojumi, kuri iepakoti saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EEK un laisti tirgū pirms 2015.gada 1.jūnija drīkst atrasties tirgū **līdz 2017.gada 1.jūnijam ar veco marķējumu**

2014.gadā:

- CLP Regulas prasību piemērošana jauniem un pārreģistrētiem AAL
- Sagatavoti 54 novērtējumi jau reģistrētu AAL pārklasifikācijai saskaņā ar CLP Regulu
- Pieņemti 100 lēmumi par marķējuma tekstu apstiprināšanu saskaņā ar CLP Regulu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskās aktivitātes

Ziemeļu zona

- Rīcības komitejas sanāksmes un telekonferences
- Ekspertu sanāksmes un telekonferences (vide, toksikoloģija, ekotoksikoloģija, efektivitāte)

Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde

- Ekspertu sanāksmes darbīgo vielu riska novērtēšanai

EK SCoPAFF Pastāvīgā komiteja

- AAL likumdošana, atliekvielas

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL darbīgo vielu novērtēšanas procedūra (AIR3)

Veikti ziņotājvalsts pienākumi darbīgās vielas ***zoksamīds*** atkārtotai iekļaušanai ES apstiprināto darbīgo vielu sarakstā:

- Notifikācija EFSA un EK par pieteikuma dokumentācijas atbilstību
- Darbs pie riska novērtējuma ziņojuma sagatavošanas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības jomas uzraudzība

Uzsāktas fumigācijas veicēju pārbaudes

Uzsākta augu un augu produktu paraugu
ņemšana pie lauksaimniecības produktu
integrētajiem audzētājiem AAL atliekvielu
klātbūtnes konstatēšanai – 20 paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paraugu ņemšana lietojuma pārbaudei un AAL kvalitātes testēšanai

Noņemti 43 augu un augu produktu paraugi:

- 8 gadījumos sūdzība nav bijusi pamatota
- 7 gadījumos fiksēts pārkāpums
- 1 gadījumā identificēta identificēta mājdzīvniekiem kaitīga viela, kas nav AAL

Noņemti 4 paraugi saistībā ar biškopju sūdzībām

Pirms ražas novākšanas noņemti 103 graudu un rapša sēklas paraugi darbīgās vielas **glifosāts** klātbūtnes konstatēšanai

Noņemti 18 AAL paraugi laboratoriskai testēšanai:

- 14 AAL paraugi atbilda reģistrācijas nosacījumiem
- 4 AAL paraugi nosūtīti atkārtotai testēšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudes

Kopā 1372 pārbaudes:

- AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes: 869
- AAL uzraudzības jomas Savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību pārbaudes: 503

L/s produktu integrēto audzētāju pārbaudes: 278

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību pārbaudes

Kopā 263 pārbaudes:

- AAL licencētās izplatīšanas vietās: 183
- AAL atbilstības vietu pārbaudes: 26
- AAL marķējuma teksta pārbaudes: 54

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības jomas apmācību sistēma

- Sagatavoti priekšlikumi grozījumiem augu aizsardzības jomas apmācību sistēmā (MK 01.07.2014 noteikumi Nr.362)
- Organizēti informatīvi semināri apmācību veicējiem
- Sadarbībā ar LAALRUTA organizētas lekcijas par darba drošību
- 2014.gadā izsniegtās apliecības:

	AAL prof. Lietotājs 2.kl.	AAL prof. Lietotājs 1.kl.	AAL operators	AAL pārdevējs	Kopā
Rīga	138		69	51	258
Kurzeme	384		242	-	626
Vidzeme	294		186	20	500
Zemgale	442		359	62	863
Latgale	366		103	1	470
AALUD		20			20
Kopā	1624	20	959	134	2737

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietošanas iekārtu pārbaudes sistēma

- Sadarbībā ar LLKC ieviesta AAL lietošanas iekārtu pārbaudes veicēju apmācība
- Organizēti semināri (Latgalē, Zemgalē, Kurzemē) par AAL lietošanas iekārtu pārbaužu sistēmas ieviešanu

Informatīvi materiāli dienesta mājas lapā:

- M/L publicēti «Ieteikumi augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudīšanai»
- M/L publicēta ziņu lapa «AAL lietošanas iekārtu pārbaudes»

Valsts augu
aizsardzības dienests

Integrētās augu aizsardzības sistēma

Sagatavotas 25 IAA vadlīnijas nozīmīgākajiem lauksaimniecībā audzējamiem kultūraugiem. Organizētas 17 darba grupas dienesta sagatavoto vadlīniju izvērtēšanai

Veikti grozījumi MK 15.09.2009 noteikumos Nr.1056 "Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības un kontroles kārtība"
(MK noteikumi Nr.278, 03.06.2014)

Dalība EK DG SANTE darba grupā par Ilgtspējīgas lietošanas direktīvas (2009/128/EK) ieviešanu

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA informatīvie materiāli

Sagatavotas un izdotas
Kultūraugu atīstības
stadiju rokasgrāmatas
(Laukaugi, Augļaugi,
Dārzeni un kartupeļi)

Sagatavots un
izdots
informatīvais
buklets "Integrētā
augu audzēšana
2015"

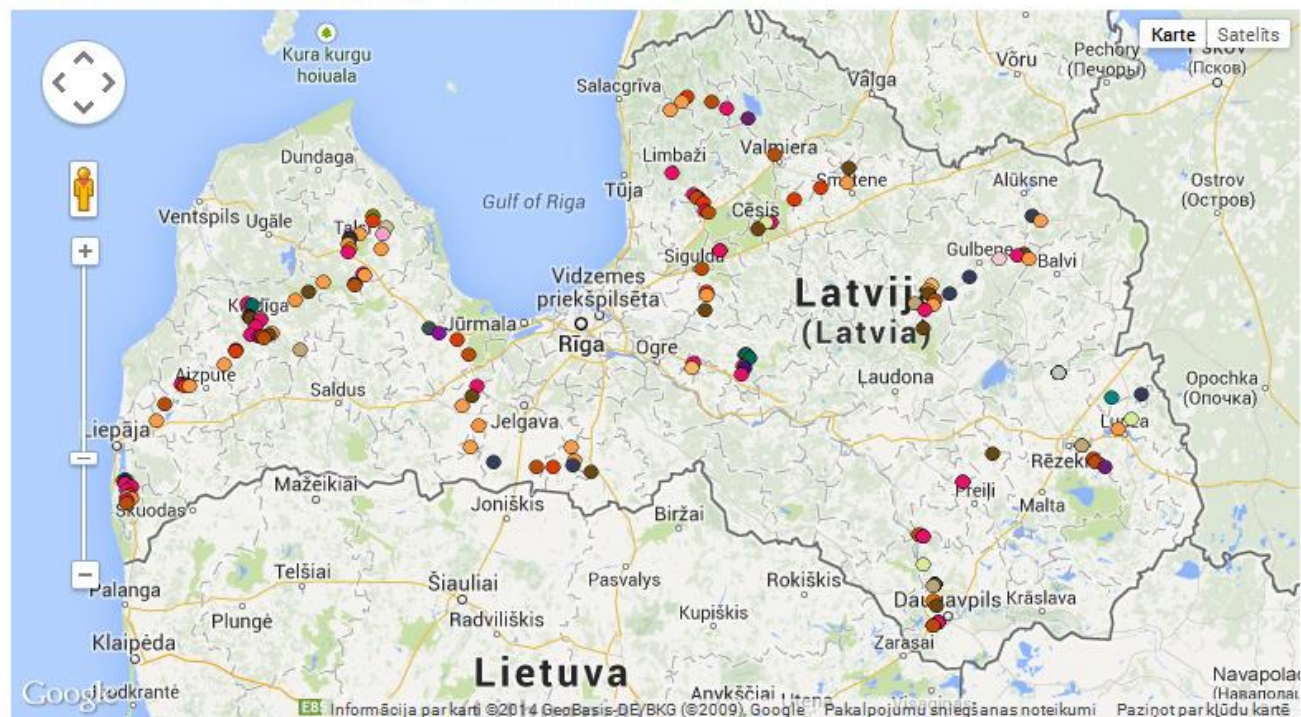

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kaitīgo organismu monitorings

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kaitīgo organismu monitorings

2014.gadā

- Veikti **4274** novērojumi
 - novērojām 38 kultūraugus
- Konstatēti **163** kaitīgie organismi
 - 91 augu slimības
 - 72 kaitēkļi

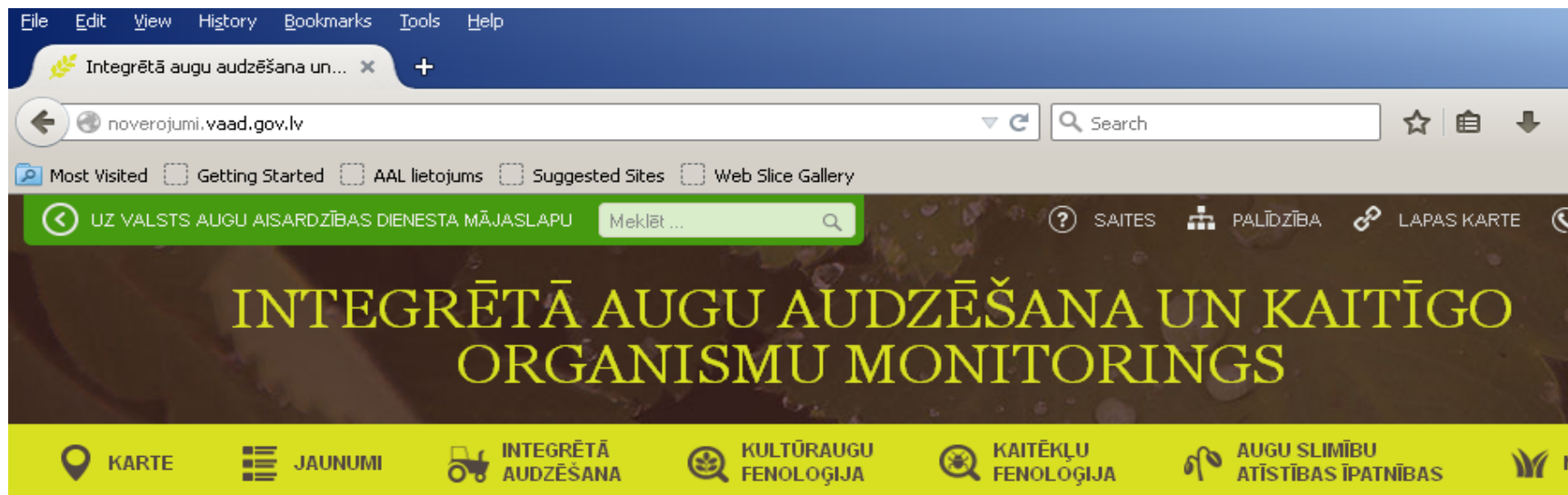

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA un kaitīgo organismu monitoringa mājaslapa

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

Jaunumi

26.12.2014
**Ziemas rapša sējumi gatavi
ziemošanai**

24.12.2014
**Graudaugi sagatavojušies
ziemai labi**

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai

Karte testēšanas režīmā!

Periods no	Periods līdz	Kultūraugs	Kaitīgais organisms
04.01.2015	04.02.2015	Visi ...	Visi ...

Valsts augu
aizsardzības dienests

2015.gadā plānotais

- Integrētās augu aizsardzības prasību ieviešana (Izstrādāta un pārbaudīta darbībā IAA kontroles sistēma, informatīvi semināri par IAA ieviešanu)
- Ilgtspējīgas lietošanas direktīvas (2009/128/EK) ieviešana
- Sagatavots Rīcības plāns AAL ilgtspējīgai izmantošanai 2016.-2018.gadam
- Kaitīgo organismu monitorings
- Augu aizsardzības līdzekļu reģistra uzturēšana
- AAL droša lietošana un sabiedrības informēšanas pasākumi
- u.c.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agroķīmijas joma

Kitija Eglīte
Agroķīmijas departamenta vecākā inspektore
kitija.eglite@vaad.gov.lv

Valsts augu
aizsardzības dienests

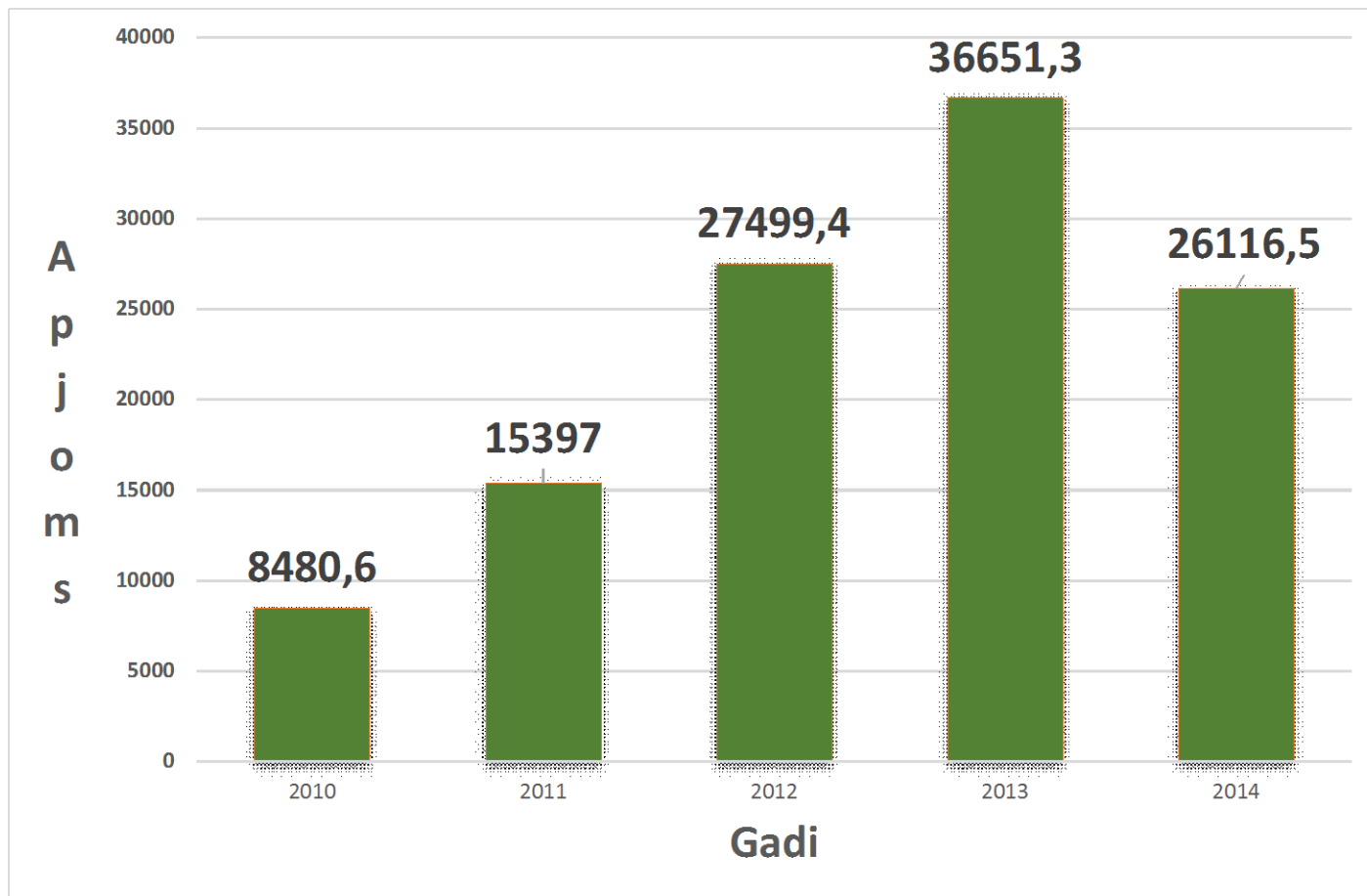
Kompetence

- Augšņu agroķīmiskā izpēte
- Mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība
- Aprītē esošo mēslošanas līdzekļu uzraudzība:
 - ML, kas atbilst regulas nr.2003/2003 prasībām - **ML ar EK markējumu;**
 - ML, kas atbilst Latvijas nacionālo normatīvo aktu prasībām – **reģistrēti ML** vai **ML ar atļaujām;**
 - ML, kas laisti brīvā apgrozībā kādā no ES valstīm vai Turcijā vai kuri atbilstoši normatīvajiem aktiem par ML ražoti kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm –
 - **atzītie ML**

Valsts augu
aizsardzības dienests

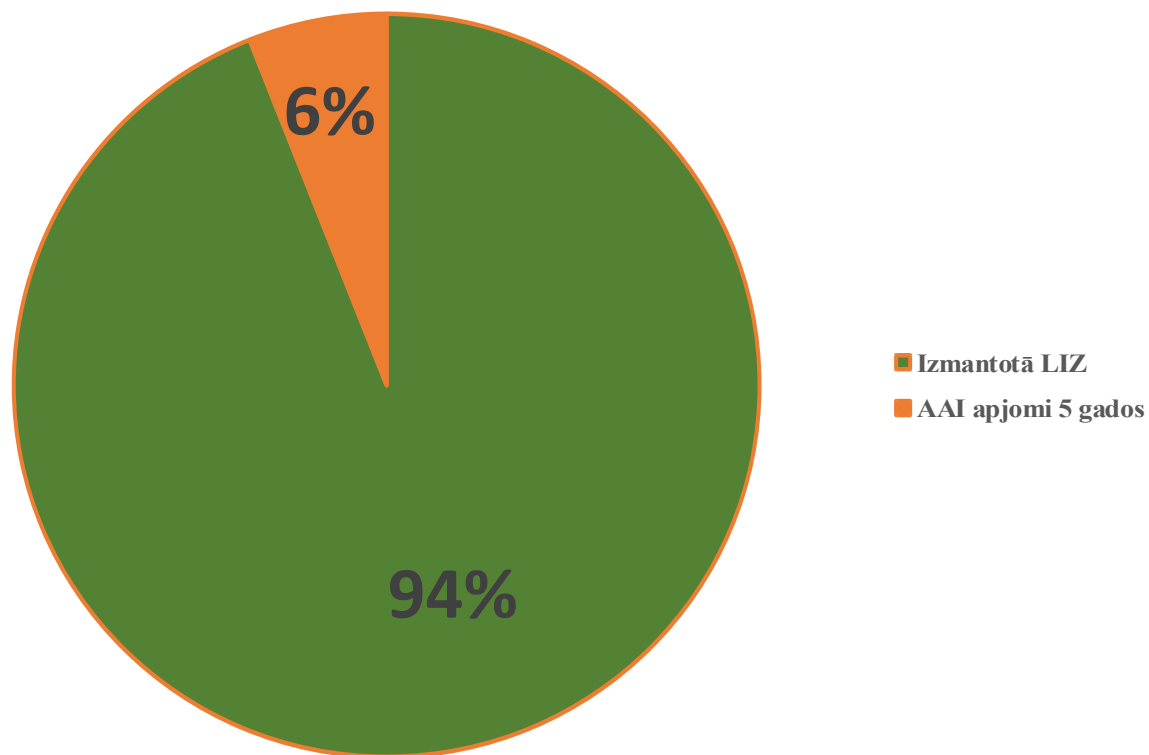
Augšņu agroķīmiskā izpēte (AAI) *AAI apjomi 2010.g.-2014.g. (ha)*

Valsts augu
aizsardzības dienests

Izmantotā LIZ Latvijā un 5 gados kartētās LIZ - salīdzinājums

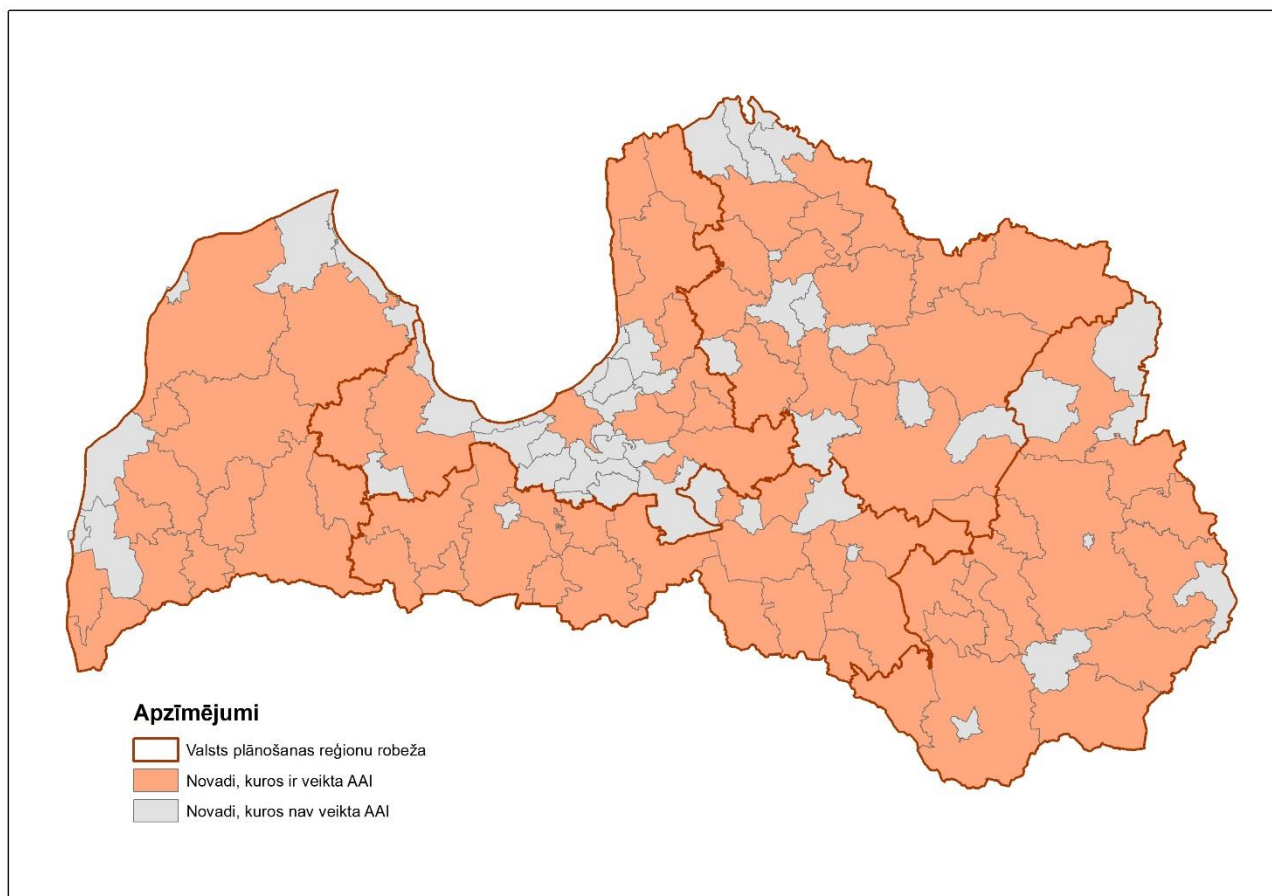

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAI par tehniskās palīdzības līdzekļiem 2014.g.

- 5008 ha
- 70 novadi

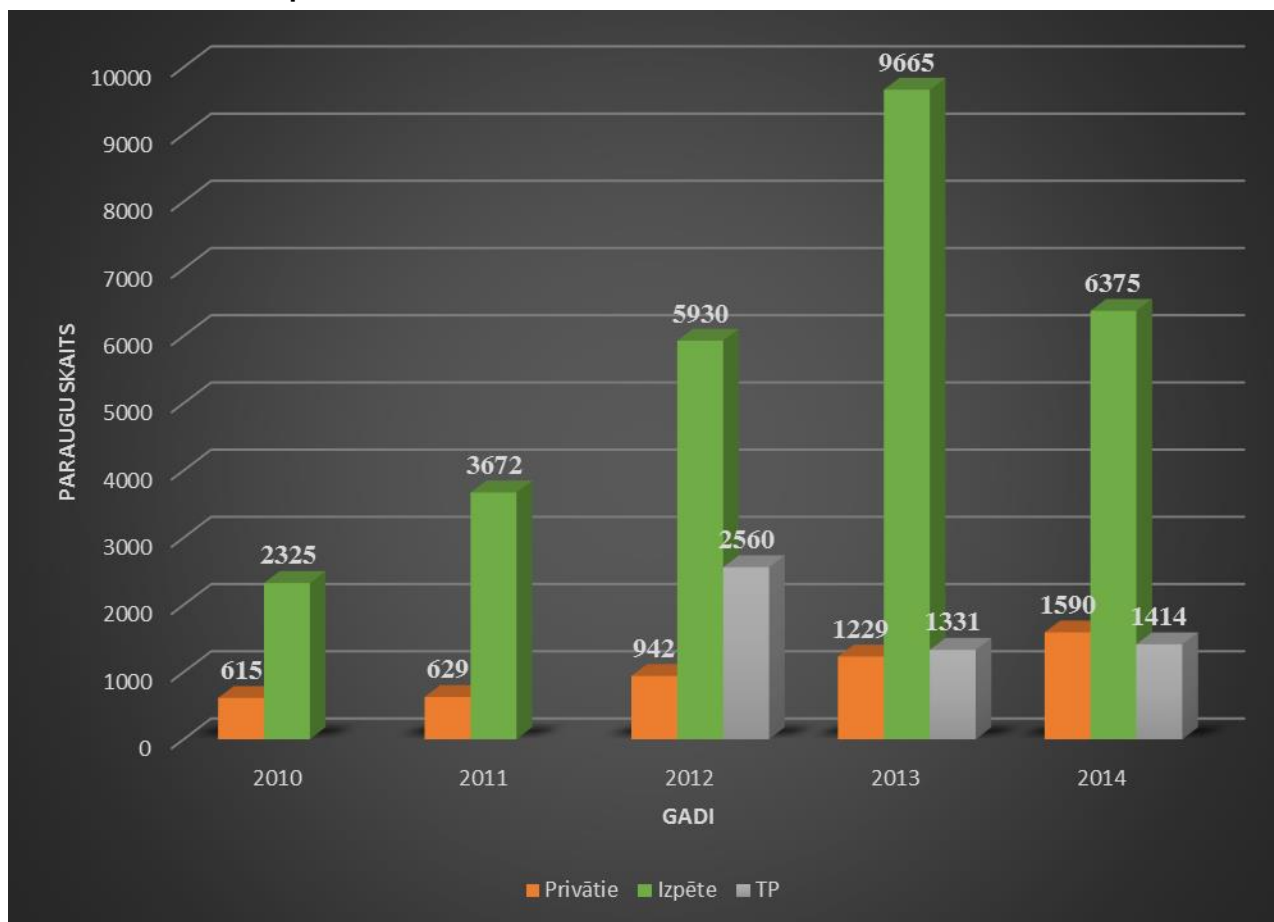

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agroķīmijas laboratorija

Analizēto augsnes paraugu skaits 2014.g.

Akreditēta laboratorija, kas veic **augsn**es un **ML** fizikāli ķīmisko testēšanu atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17025:2005 standarta prasībām

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu uzraudzība

- Reģistrēti 79 ML
- Uzskaitē iekļauti 125 ML ar marķējumu "EK mēslošanas līdzeklis"
- Atzīti 26 ML, kas laisti brīvā apgrozībā kādā no ES dalībvalstīm vai Turcijā
- Pārbaudīta 80 ML kvalitāte

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu kvalitātes atbilstības uzraudzība

ML veids	Paraugu skaits	Neatbilstoša kvalitāte, (%)
Reģistrētie ML	9	1 (11%)
ML ar EK marķējumu	71	27 (38%)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu lietošana

Jauns normatīvais akts

Ministru kabineta 23.12.2014. noteikumi
Nr.834 "Noteikumi par ūdens un augsnes
aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības
izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem"
(turpmāk - noteikumi)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunas prasības ML lietošanai visā Latvijas teritorijā

- maksimāli atļautais slāpekļa (N) daudzums 170 kg/ha, ko drīkst iestrādāt LIZ ar kūtsmēsliem (pakaišu mēsliem, vircu, šķidrmēsliem), saskaņā ar jaunajiem noteikumiem tiek attiecināts arī uz biogāzes ražotņu fermentācijas atliekām jeb digestātu;
- iestrādei pieļaujamo kūtsmēsļu un digestāta apjomu aprēķina, pamatojoties uz slāpekļa daudzumu kūtsmēslos un digestātā. Veicot aprēķinus, jāizmanto noteikumu 2.pielikumā publicētie kūtsmēsļu normatīvi vai kūtsmēsļu un digestāta analīžu rezultāti, kurus izsniegusi mēslošanas līdzekļu jomā akreditēta laboratorija paraugam, kas paņemti pirms kūtsmēsļu vai digestāta krātuves iztukšošanas;
- digestāts tāpat kā pakaišu kūtsmēsli pēc izkliedēšanas augsnē jāiestrādā ne vēlāk kā 24 stundu laikā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunas prasības ML lietošanai īpaši jūtīgajās teritorijās

- Mainīti atļautie mēslošanas līdzekļu izkliedes laiki:
 - no 20.oktobra līdz 15.martam (zālājiem — no 5.novembra līdz 15.martam) neizklidē nekāda veida kūtsmēslus un digestātu;
 - no 15.septembra līdz 15.martam (ziemājiem — no 15.oktobra līdz 15.martam) neizklidē slāpekli saturošus minerālmēslus;
- lietojot mēslošanas līdzekļus, nedrīkst pārsniegt noteikumu 3.pielikumā noteiktās maksimāli pieļaujamās slāpekļa normas.

BŪTISKI – noteikumu 3.pielikuma maksimāli pieļaujamā slāpekļa norma ietver slāpekli no visiem mēslošanas līdzekļu veidiem (kūtsmēsliem, digestāta un minerālmēsliem);

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunas prasības ML lietošanai īpaši jūtīgajās teritorijās

- Saimniecībām, kurās vairāk kā 50 % no kopējās sējumu un stādījumu platības aizņem dārzeni, kartupeļi, ogulāji un augļu dārzi, ir **atcelta prasība**, ka rudens – ziemas periodā vismaz 50 % LIZ jābūt zaļajai platībai, t.i., daudzgadīgajiem zālājiem, ziemājiem, nesastrādātai rugainei vai neiestrādātiem dārzeņu lakstiem.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu lietošana

Pārbaudes uz personu iesniegumu pamata

2014.g. saņemtas **18 sūdzības**, no kurām:

- 6 gadījumos konstatējot normatīvo aktu pārkāpumus un ierosinot administratīvo pārkāpumu lietas;
- 2 gadījumos tika izteikti - brīdinājumi;
- 10 gadījumos pārkāpums netika konstatēts.

Konstatētie pārkāpumi (būtiskie):

ML izkliede pa augsni, sasalušo, pārmitru, kas klāta ar sniegu (5)

Škidrmēsli pēc izkliedēšanas nav iestrādāti augsnē 12 stundu laikā (1)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu lietošana

LAD klientu pārbaudes ĪJT

Veiktas 112 pārbaudes.

No 80 veiktajām pirmreizējām pārbaudēm:

- prasības ievērotas 44 saimniecībās jeb 55%
- (2013.g.-55%);
- maznozīmīgi pārkāpumi 30 saimniecībās jeb 37,5% (2013.g. - 39%);
- būtiski pārkāpumi 6 saimniecībās jeb 7,5%
- (2013.g. - 6%).

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu lietošana

LAD klientu pārbaudes ĪJT

Būtiskie pārkāpumi:

Nav AAI vai agroķīmisko pakalpojumu sniedzēju dati

Maznozīmīgie pārkāpumi:

- AAI dati vai augšņu analīžu dati ir vecāki par 6 gadiem un AAI vai augšņu analīzes nav veiktas 1.gada nomas laukiem
- MP kopsavilkums nav iesniegts termiņā
- Lauku vēsture netiek glabāta 3 gadus
- MP nav saskaņā ar 3.pielikuma I nodaļu
- MP kopsavilkums nav saskaņā ar 3.pielikuma II nodaļu
- Nav iegādāto minerālmēslu uzskaites (norādot nosaukumu, pamatsastāvu un daudzumu)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Aktualitātes

- 2016.g. tiks uzsākta substrātu reģistrācija
- No š.g. 1.janvāra, lai reģistrētu mikrobioloģiskos preparātus, augu augšanas veicinātājus un netipiskus ML, dienestā jāiesniedz izmēģinājumu rezultāti, kas apstiprina 10 % ražas pieaugumu
- Aicinām izmantot LAD EPSA sistēmu, lai dienestā iesniegtu mēslošanas plānu kopsavilkumu un pieteiktos augšņu agroķīmiskai izpētei

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklu kontroles joma

Velta Evelone

Sēklu kontroles departamenta direktore

Valsts augu
aizsardzības dienests

2014.gada rezultatīvo rādītāju plāna izpilde

Rezultatīvais rādītājs	Rezultāta rādītājs	PLĀNS	IZPILDE
Sēklu kontroles laboratorijās izanalizētie paraugi	paraugu skaits	4900	6380
Sēklaudzēšanas sējumu lauku apskašu veikšana	LAP skaits	850	979
Noņemti sēklu paraugi to sertifikācijai	paraugu ņemšanas aktu skaits	1200	1416
Kontrolētas sēklu tirdzniecības vietas	operatīvo pārbaužu skaits	18	6
Kontrolēti dārzeņu sēklu saiņotāji	pārbaužu skaits	31	32
Kartupeļu bumbuļu parauguņemšanas akti	paraugu ņemšanas aktu skaits	221	212
Kaņepju audzētāju THC monitorings	paraugu skaits	24	7
Izsniegti sēklu sertifikāti	sertifikātu skaits	850	1114

Valsts augu
aizsardzības dienests

Skaitļi un fakti, 2014

Etiketes – sagatavotas un izprintētas - 82379 (t.sk. 28173 kartupeļu augu pases)

Lauka pēcpārbaude – 13850 m² platībā izvērtēta katra auga atbilstība vismaz 10 morfoloģiskajām pazīmēm

Kolekcionāru šķirnes – izvērtēti 1910 "šķirņu" nosaukumi

Latvijas augu šķirņu katalogs – 67 lēmumi - par iekļaušanu – 14, neiekļaušanu - 4, svītrošanu – 16, termiņa pagarināšanu – 7, nepagarināšanu – 10, nosaukuma reģistrāciju – 16 šķirnes.

Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrs – 445 personas, lēmumi – 52 (20+; 21-; 11 izmaiņas)

Atļaujas bioloģiskajiem lauksaimniekiem – 1144, t.sk. zāļu sēklu maisījumiem - 586

Valsts augu
aizsardzības dienests

Latvijas prezidentūra
Eiropas Savienības
Padomē

EU2015.LV

Starptautiskās aktualitātes 2015

- **Latvijas prezidentūra ES** – Padomes darba grupas **F17c** (sēklas un pavairojamais materiāls) un **F17g** (selekcionāru tiesības)
 - UPOV (Augu šķirņu aizsardzības organizācijas) jautājumu koordinācijas sanāksmes Brisele/Ženēva
 - OECD (ekonomiskās attīstības un sadarbības organizācijas) Sēklu Shēmu jautājumu koordinācijas sanāksmes Brisele/Parīze
- **ESCAA** – Eiropas valstu sēklu sertifikācijas institūciju vadītāju sanāksme Rīgā 10-12.jūnijs
- **ISTA** (Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas) audits NSKL – 10.februāris

Valsts augu
aizsardzības dienests

Rezultatīvo rādītāju plāns 2015

Sēklu kontroles laboratorijās izanalizētie paraugi	4900
Lauku apskates protokolu skaits	850
Paraugu noņemšanas aktu skaits	1200
Pārbaudes sēklu tirdzniecības vietās	18
Pārbaudes pie dārzeņu sēklu saiņotājiem	20
Kartupeļu bumbuļu paraugu ņemšanas akti	221
Kaņepju audzētāju THC monitorings	20
Latvijas augu šķirņu katalogā uzturēto šķirņu skaits	180
Sēklu partijām izsniegti sertifikāti	850

Valsts augu
aizsardzības dienests

Lauka pupu dīgtspēja

2014.gadā lauku apskates veiktas 247 ha Sagatavotās sēklas kvalitāte, 2014.gada raža:

Sertifikācijas prasībām atbilstoša kvalitāte:

- 5 sēklu partijām (101 t) no 4 saimniecībām
- Dīgtspēja 80-93%, anormālie dīgsti 6-13%

Sertifikācijas prasībām neatbilstoša kvalitāte:

- 18 partijām (468 t) no 3 saimniecībām
- Dīgtspēja vid. 63,5%
- Anormālie dīgsti vid. 32,1%

Valsts augu
aizsardzības dienests

Normālie un anormālie dīgsti

Valsts augu
aizsardzības dienests

Atbalsts sēklu sertifikācijas izdevumu segšanai

26.02.2015. stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumos Nr.1524 "Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai attiecībā uz 17.06.2014. MK noteikumiem Nr.318 Lauksaimniecības nozarē piešķiramā de minimis atbalsta administrēšanas un uzraudzības kārtība.

Komisijas regula Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam lauksaimniecības nozarē.

Kopējais de minimis atbalsts, ko viena dalībvalsts piešķirusi vienam vienotam uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 15 000.

Valsts augu
aizsardzības dienests

ES brīvprātīgais saistītais atbalsts

Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem – projekts izskatīts MK 10.03.2015.

- Brīvprātīgais saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem
- Brīvprātīgais saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām
- Brīvprātīgais saistītais atbalsts par sertificētu labības sēklu
- Par proteīnaugiem, par cietes kartupeļiem, par miežiem, par vasaras rapsi, dārzeņiem....

Valsts augu
aizsardzības dienests

Papildu nosacījumi tiešo maksājumu piešķiršanai par kaņepju platību

Noteikumu projekts "Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem" – izskatīts MK 10.03.2015.

Minimālais kaņepju izsējamais daudzums ir 25 kg/ha

Lauksaimnieka pienākumi:

- līdz kārtējā gada 15.jūnijam VAAD iesniedz iesniegumu platības iekļaušanai kaņepju THC monitoringā (8.pielikums)
- ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 30.jūnijam samaksāt, ieskaitot naudu rēķinā norādītajā kontā

Lai īstenotu pārbaudi uz vietas saimniecībā,
lauksaimnieks Valsts augu aizsardzības dienestu
informē par kaņepju ziedēšanas sākumu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Pieejamās bioloģiskās sēklas datubāze

www.vaad.gov.lv > Reģistri un
saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > [Datu bāze
par pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības sēklas,
sēklas kartupeļu pavairošanas materiālu](#)

Pēdējais termiņš datu bāzes papildināšanai:

- vasarāju labībai, kartupeļiem, bietēm,
lopbarības augiem, liniem, vasaras rapsim,
vasaras ripsim un pārējiem eļļas augiem un
šķiedraugiem, atklātā lauka dārzeņiem –
5.aprīlis
- ziemāju labībām – 5.septembris

Valsts augu
aizsardzības dienests

Atļaujas izmantot konvencionālo sēklu

Tikai tad, ja nav pieejama bioloģiskā sēkla ([Datu bāze par pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības sēklas, sēklas kartupeļu pavairošanas materiālu](#))

Ja nav vispārējā atļauja (skat. www.vaad.gov.lv
> Pakalpojumi > Bioloģiskajiem
audzētājiem > [Vispārējās atļaujas](#))

Pēdējais termiņš iesnieguma iesniegšanai:

- vasarāju labībai, kartupeļiem, lopbarības augiem – **līdz 15.aprīlim** (pasta zīmogs)
- ziemāju labībai – **līdz 15.septembrim** (pasta zīmogs)

Valsts nodevas nomaksa

Valsts augu
aizsardzības dienests

GMO līdzāspastāvēšanas regulējums

10.02.2015. MK noteikumi Nr.78 "Ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanas noteikumi":

- Atļauts audzēt tādas GMO kultūraugu šķirnes, kas ir iekļautas Latvijas augu šķirņu katalogā, Eiropas Savienības lauksaimniecības kultūraugu kopējā katalogā vai Eiropas Savienības kopējā dārzeņu šķirņu katalogā.
- Minimālais izolācijas attālums 14 000 metru
 - no GMO kultūraugu lauka malas līdz tā paša kultūrauga bioloģiskās vai konvencionālās lauksaimniecības lauka malai
 - Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000* vietās) un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām
 - pašvaldību teritorijām, kas noteikušas ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas ierobežojumus,
 - valsts robežai.
- Pēc GMO kultūrauga tajā pašā laukā - tās pašas sugas konvencionālos kultūraugus ne ātrāk kā pēc 5 gadiem, krustziežu dzimtas kultūraugus - ne ātrāk kā 10 gadiem;
- Ja saimniecībā audzē kādu ģenētiski modificētu kultūrauga sugu, tad šajā saimniecībā aizliegts audzēt šo pašu kultūraugu sugu, izmantojot konvencionālās vai bioloģiskās lauksaimniecības metodi
- Prasības audzētāja izglītībai

Valsts augu
aizsardzības dienests

GMO kultūraugu audzēšanas regulējums

10.02.2015. MK noteikumi Nr.78 "Ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanas noteikumi":

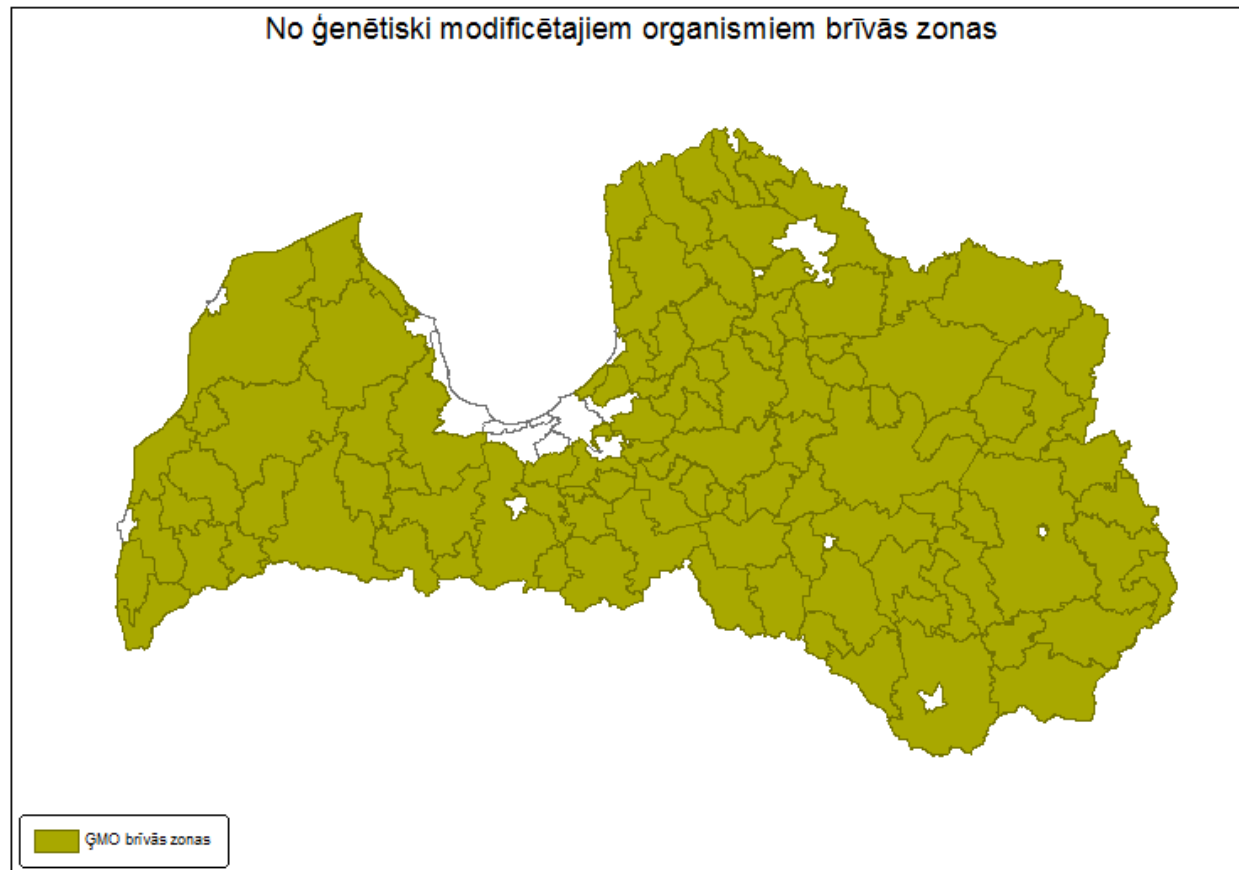
- katru gadu saskaņojums ar reģistrēto bišu saimju tiesiskajiem valdītājiem (14 km)
- katru gadu saskaņojums (norādot konkrētu sugu) ar zemju īpašniekiem vai zemju tiesiskajiem valdītājiem, kuru zeme (norādot zemes vienības kadastra numuru) atrodas 14 km izolācijas attālumā
- personu rakstisks apliecinājumu, ka konkrētajā gadā tie izolācijas attālumā (14 km) apņemas neaudzēt tās sugas kultūraugus, ko norādījis GMO audzētājs

Valsts augu
aizsardzības dienests

GMO brīvas zonas

52 pašvaldībās (no 102) 2015 gadā beidzas
GMO audzēšanas lieguma termiņš

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas joma

Gunita Škupele

Augu karantīnas departamenta direktore

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2014.gads skaitļos

- Izsniegti fitosanitārie sertifikāti – **29 689**
- Fitosanitārie sertifikāti izsniegti **303** firmai
- Eksportēts uz **127** valstīm

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2014.gads skaitļos

- Monitorings **38** organismu izplatības noteikšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2014.gads skaitļos

- Laboratorijā reģistrēti **4 892** paraugi
- Veikti **45 126** testi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2014.gads skaitļos

Konstatēti **7** karantīnas organismi un augiem
sevišķi bīstami organismi, **109** paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Globodera rostochiensis 18 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

***Clavibacter michiganensis* subsp.
*Sepedonicus***
27 paraugos

© Jana Mihailova, NFL

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Erwinia amylovora 27 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Ditylenchus destructor
28 paraugos

Augu karantīnas joma

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

***Clavibacter michiganensis ssp.
michiganensis***

1 paraugā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Mycosphaerella pini 4 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Phytophthora ramorum 5paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2014.gads

Pieņemti lēmumi tirdzniecības vietās par
fitosanitāro pasākumu (iznīcināt)
piemērošanu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskā sadarbība

Sagatavots pieteikums Meksikai PRA
veikšanai gurķu sēklai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskā sadarbība

- **Plum pox virus** – Igaunija, Somija, Lietuva (stādaudzētavas)
- ***Erwinia amylovora*** – Lietuva (nav ZP – Bābtai un Kedaiņu pašvaldībās Kauņas rajonā)
- ***Phytoptora ramorum*** - Igaunija

Valsts augu
aizsardzības dienests

2015.gada aktualitātes

Kaitīgo organismu un augiem bīstamo
organismu apsekojumu programma

Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD veiktās pārbaudes

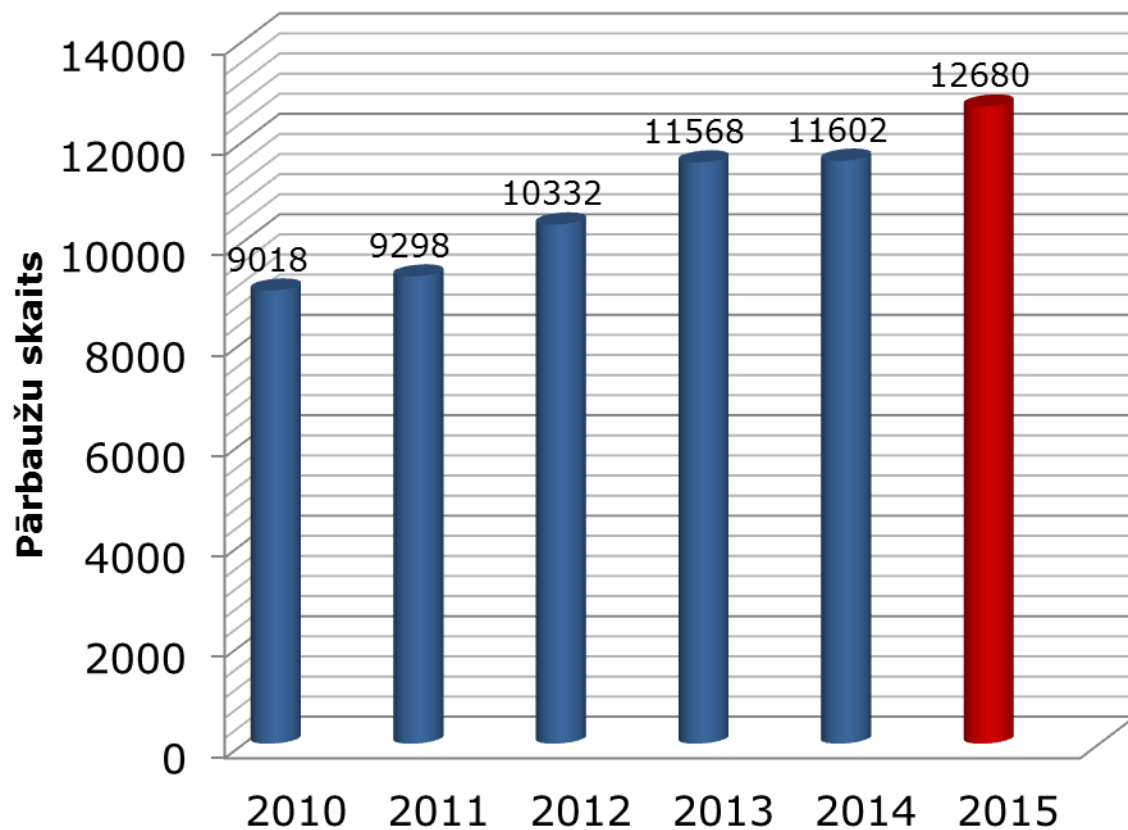
Raivis Grosbārdis

Direktora vietnieks (galvenais inspektors)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kopējais pārbažu skaits

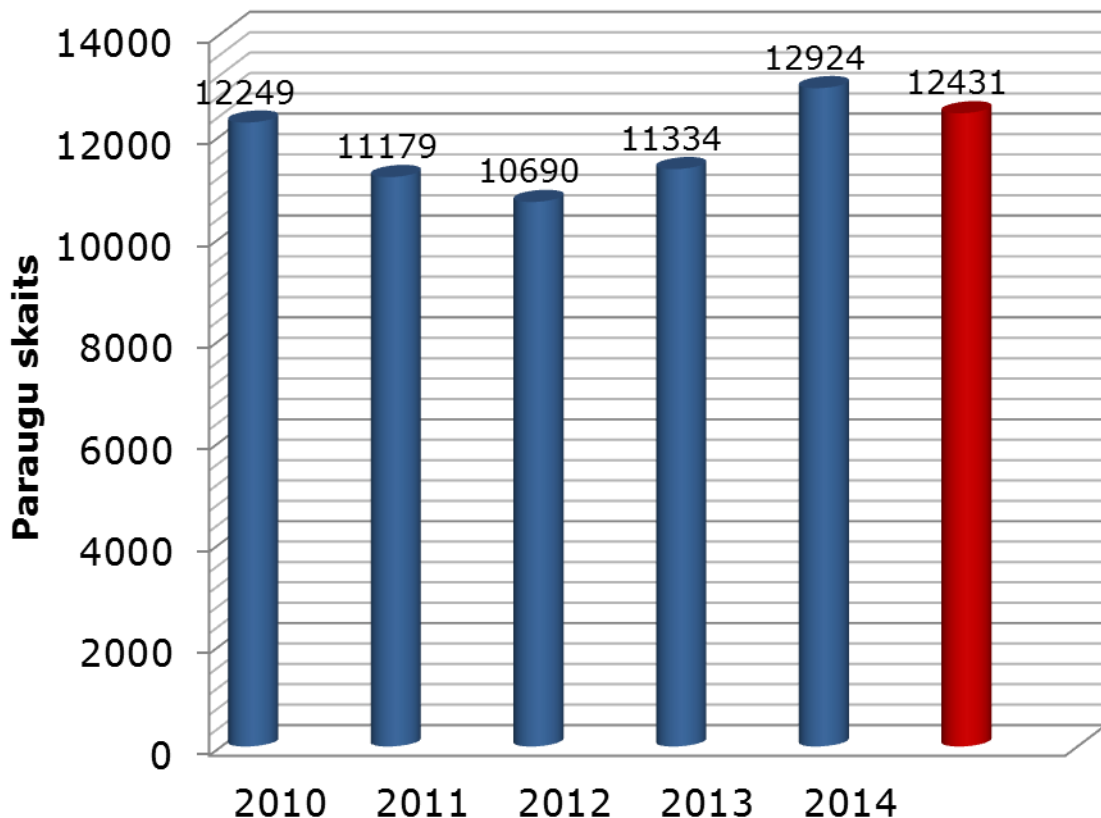
- 2010.gads - **9018**
- 2011.gads - **9298**
- 2012.gads - **10 332**
- 2013.gads - **11 568**
- 2014.gads - **11 602**

Plāns 2015. gadam
12 680 pārbaudes

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kopējais paraugu skaits

- 2010. gads - **12 249**
- 2011. gads - **11 179**
- 2012. gads - **10 690**
- 2013. gads - **11 334**
- 2014.gads - **12 924**

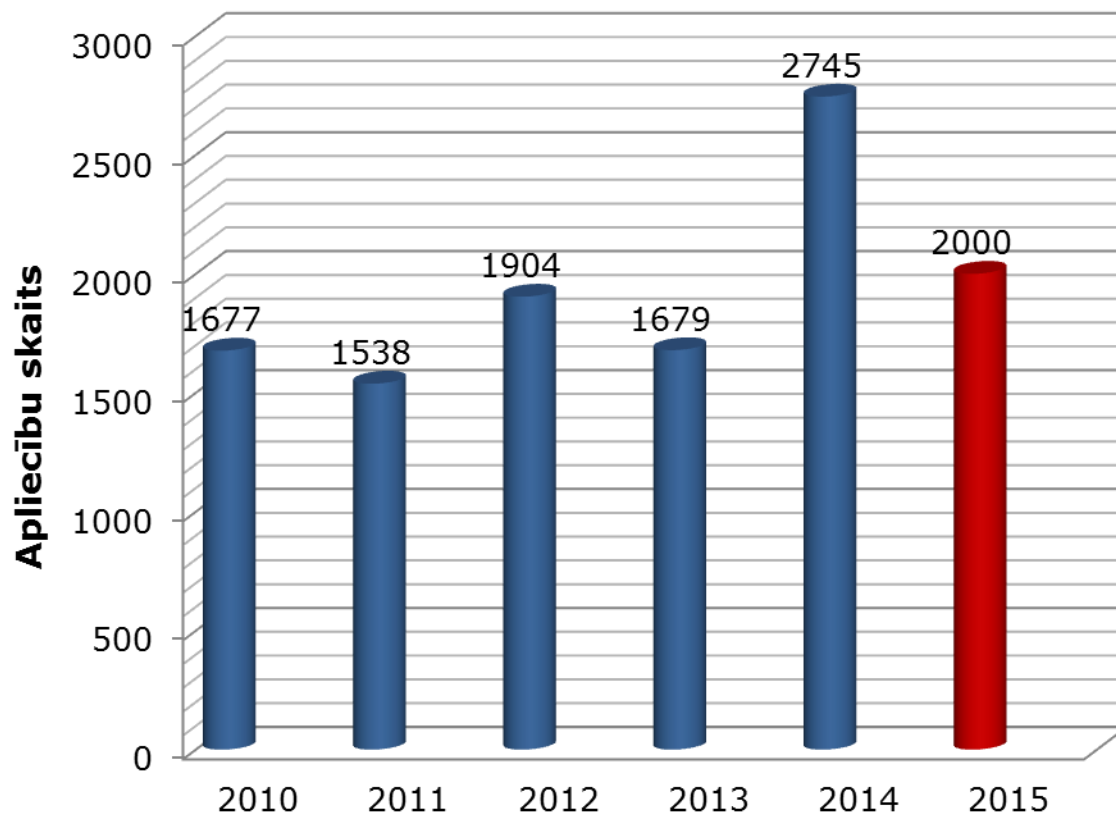
Plāns 2015. gadam

12 431 paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Izsniegtas apliecības augu aizsardzības jomā apmācītām personām

- 2010.gads – **1677**
- 2011.gads – **1538**
- 2012.gads – **1904**
- 2013.gads – **1679**
- 2014.gads – **2745**

Plāns 2015. gadam
2000 apliecības

Valsts augu
aizsardzības dienests

Pārkāpumu skaita attiecība pret kopējo pārbaužu skaitu

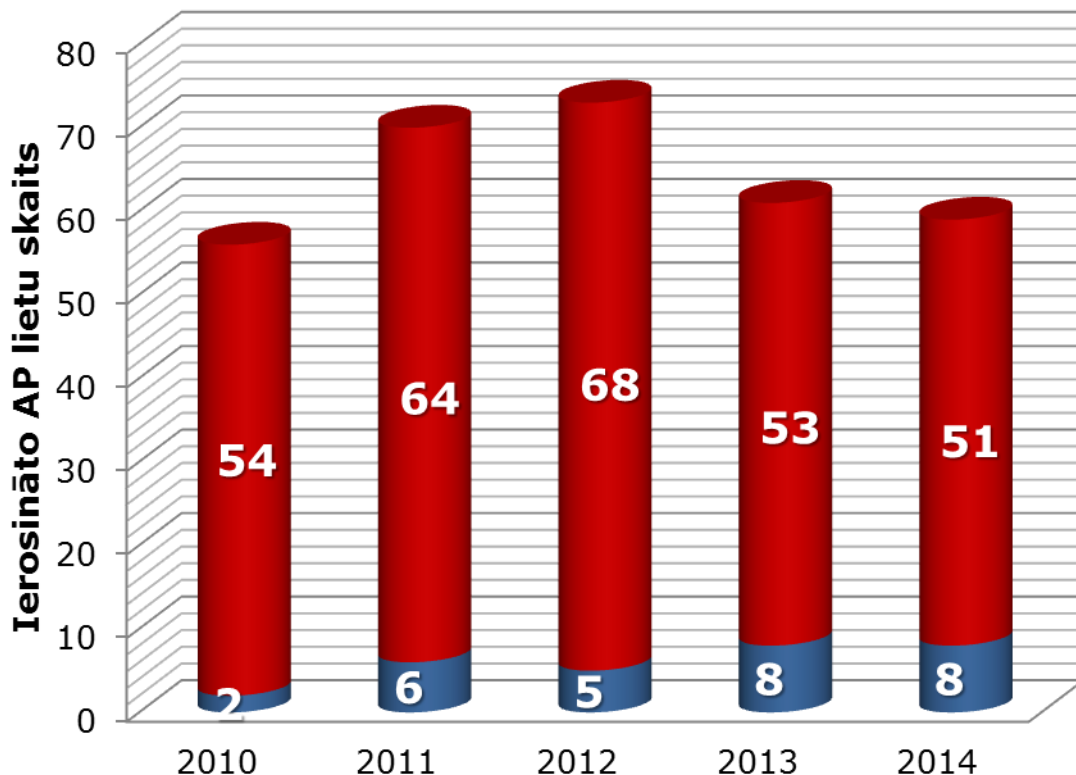
2014.gadā **275** personām konstatēti pārkāpumi VAAD kompetencē esošās jomās

- 2010.gads - 3,8% (t.sk. AP* 0,60%)
- 2011.gads - 4,3% (t.sk. AP* 0,69%)
- 2012.gads - 3,5% (t.sk. AP* 0,66%)
- 2013.gads - 2,6% (t.sk. AP* 0,53%)
- 2014.gads - **2,4%** (t.sk. AP* 0,51%)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Administratīvo pārkāpumu lietas

■ Piemērots naudas sods

■ Lietvedība izbeigta vai atzīts par vainīgu
un izteikts mutvārdu aizrādījums

Administratīvo
pārkāpumu lietas:

2010. gadā – 56

2011. gadā – 70

2012. gadā – 73

2013. gadā – 61

2014. gadā – **59**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Administratīvie pārkāpumu lietu procentuālais sadalījums pa jomām

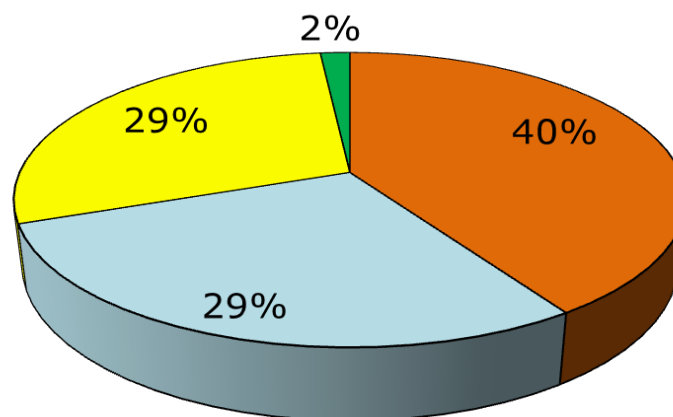
Augu aizsardzības jomā – 24

- AAL lietotāji – 18
- AAL izplatītāji – 6

Mēslošanas līdzekļu uzraudzības jomā – 17

Augu karantīnas jomā – 17

Sēklu kontroles jomā – 1

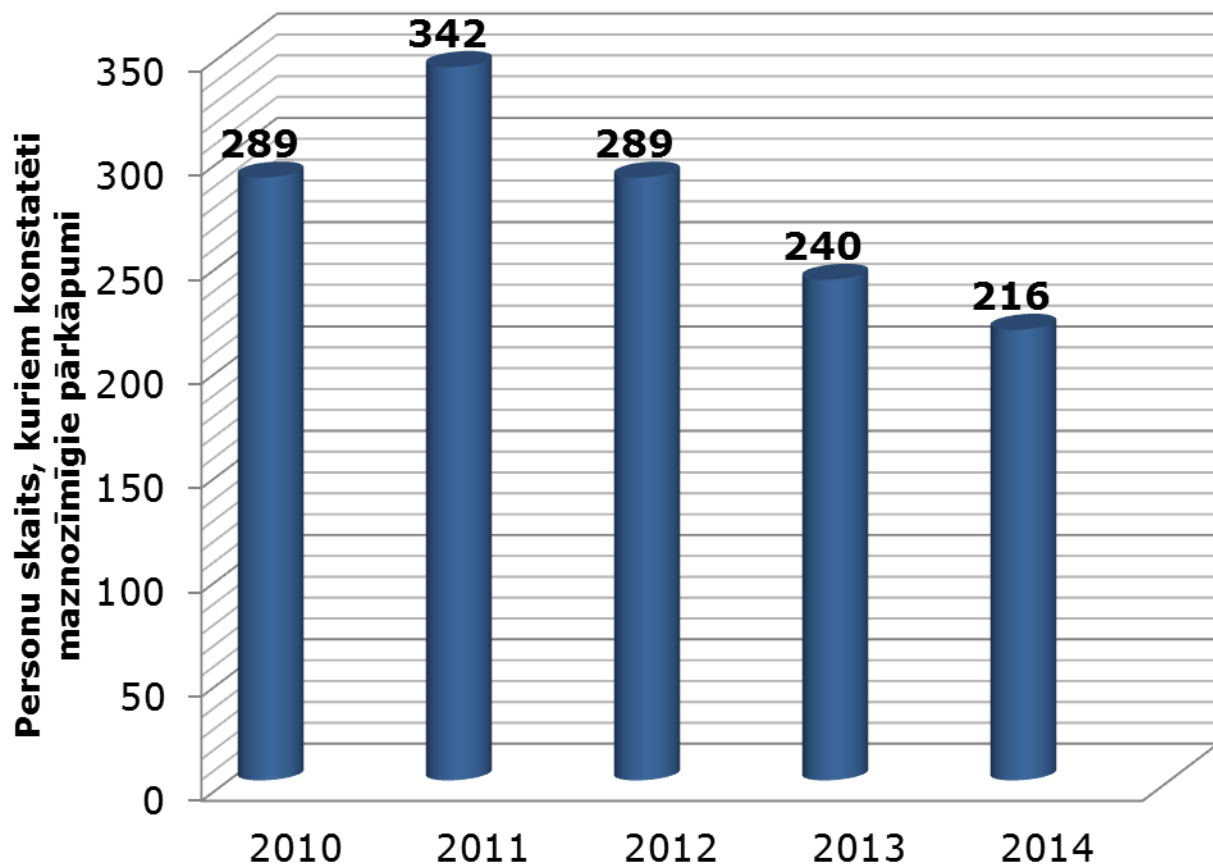

■ AA joma ■ ML joma ■ AK joma ■ SK joma

Valsts augu
aizsardzības dienests

Maznozīmīgie pārkāpumi

Maznozīmīgie
pārkāpumi:

2010. gadā – 289
2011. gadā – 342
2012. gadā – 289
2013. gadā – 240
2014. gadā – **216**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Maznozīmīgo pārkāpumu procentuālais sadalījums pa jomām

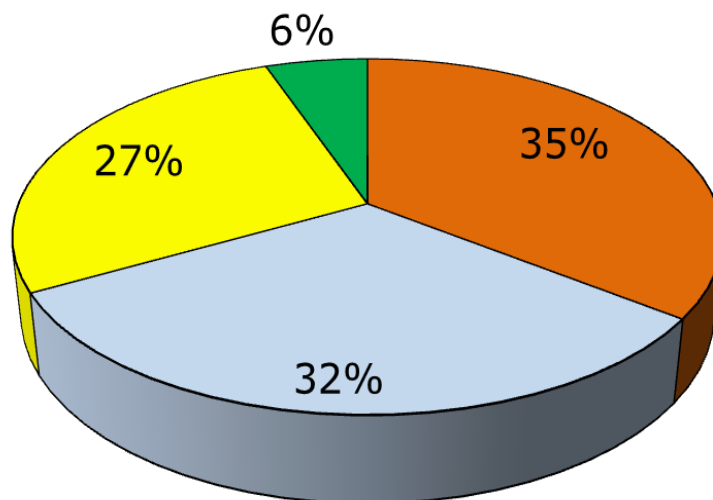
Augu aizsardzības jomā – 76

- AAL lietotāji – 48
- AAL izplatītāji – 28

Mēslošanas līdzekļu uzraudzības jomā – 69

Augu karantīnas jomā – 59

Sēklu kontroles jomā – 12

■ AA joma ■ ML joma ■ AK joma ■ SK joma

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!

2015.gada 16.marts

